

JELENTÉS

COPA-COGECA Dohány Munkacsoport ülése

Ülés helyszíne: Copa-Cogeca székháza, 61 Rue de Treves, 1040, Brüsszel

Ülés időpontja: 2009.11.23., 14.30-18.00

Résztvevők: dohánytermelő országok és a COPA-COGECA képviselői

Az ülés levezető elnöke: Mr. Oriano Gioglio

1. Az ülés elfogadta a 2009. április 29-ei ülés jegyzőkönyvét (TAB(09)3361) és az ülés tervezett napirendjét.

2. A Dohány Tanácsadó Csoport elnökjelöltje a spanyol Mr. Teofilo Moreno Calle.

Mr. Moreno megköszönte a bizalmat a jelöltségre. Ez az első alkalom, hogy spanyol nemzetiségű tölti be ezt a funkciót. A következő EU elnökség is spanyol lesz, reméli ez nagyobb befolyást és hatékonyabb munkát fog jelenteni. Kiemelte, hogy sok munkahelyet teremt a szektor, így ez a megfelelő időpont, hogy meghallják a hangunkat.

3. A Munkacsoport és a Tanácsadó csoport 2009/2010-es stratégiai tervét Mr. Moreno ismertette. Ez hat fő területre osztható (TAB(09)7819), mely lefedi a CAP, a nemzetközi kapcsolatok, a piacok, a törvényalkotás, az innováció és a környezet kérdéskörét.

Mrs. Bignami ismertette a levelet, melyet Antonella Pederiva a CECCM titkára küldött Mr. Pierre Haeinneknak, a Tanácsadó Csoport előző elnökének. A levélben a Tanácsadó Csoport hatékonyabb működésére irányuló javaslatait fogalmazta meg.

4. A termelő országok jelen lévő képviselői rövid tájékoztatást adtak országuk 2009. évi dohány termesztéséről.

Olaszország:

A termőterület és a termés is nőtt 2008-hoz képest. Olaszország a legnagyobb európai termelő, a termelés stabil. Régiók estek ki a termelésből, farmok száma csökkent, az üzemelő farmok pedig a hatékonyabb termelés és a versenyképesség fele mozdultak el. Virginia termelési költségük 11-13 ezer Eur/ha körül mozog. A Philip Morris meg akarja újítani a minisztériummal korábban kötött szerződését. Azt szeretnék elérni, hogy a piac ismerje el és fedezze a termelési költségeket.

Spanyolország:

10%-al növekedett a termés 2008-hoz képest, a 2009-es év az utóbbi időszak egyik legjobb éve a dohánytermés szempontjából és a minőség szempontjából is. Kártevők az idejében nem okoztak jelentős problémát.

Görögország:

A termelt mennyiség kismértékben növekedett, a minőség javult, az ár 5%-kal emelkedett.

Lengyelország:

A termés 1500 tonnával nőtt 2008-ban 2007-hez képest, 2009-ben még magasabb termésre számítanak. Csekély áremelkedés következett be, de ezt nem tényleges áremelés okozta, hanem a zlotyi/euró árfolyam változása. A betakarított dohány minősége várhatóan nagyon jó lesz.

Németország:

A terület közel azonos a korábbi évek területéhez, a minőség jobb, időjárási problémák okoztak gondot, az árak 30-40%-kal nőttek.

Franciaország:

A termelés stabil, jó termésre számítanak, a felvásárlási ár átlagosan 1,50 Eur/kg körül alakul a fajtacsoportokban. Tovább egyeztetnek az iparral, 1,70 eurós árban bíznak. A jövő évi termesztéssel kapcsolatban még semmilyen információjuk nincs.

Magyarország:

A teljes szerződött terület 5814 ha, ebből virginia 4053ha, burley 1761ha. Ez a terület kisebb mindkét csoport esetében, mint az adott kvóta. A kvóta kihasználás csökkenése sajnálatosan jelzi a termőterület csökkenését.

Az időjárási feltételek nagyon kedvezőtlenek voltak, a palántanevelés időszaka rendkívül hideg, majd a július-augusztus-szeptember időszaka rendkívül száraz volt.

A szárazság miatt a tervezetthez képest 5-7%-kal kisebb termés várható virginiából és 15-30%-kal kevesebb burleyből.

Az áremelés - főleg termésmennyiségtől függő prémiumok formájában - 15-30%-os volt ebben az évben, de az átlagárak így is nagyon alacsonyak – 0,70 Eur/kg - maradtak. A kérdés, hogy meddig érdemes ilyen áron dohányt termelni.

5. Ismertetésre került a CAP reform nyersdohány szektorban okozott hatásáról készített tanulmány.

E szerint a termelés csökkenés a szétválasztás mértékével volt arányban. A tanulmány szerint a dohány minősége a reform eredményeként javult, de ez nehezen mérhető pontosan. Ahol a farmerek abbahagyták a dohánytermelést, ott extenzívebb kultúrákat kezdtek termesztani.

A foglalkoztatás ezekben a régiókban zuhan, különösen az elsődleges feldolgozásban. A gyártók importból pótolják a kiesett alapanyagokat, a felvásárlási árak pedig nőttek.

6. A Bizottság a CAP 2013 utáni lehetőségeit vizsgálja, 2010 januárjában várható jelzés ezzel kapcsolatban. 2012-ben született politikai döntés a 2013 után alkalmazott rendszerről. A dohánnyal kapcsolatos tervezetről (TAB(09)7941) várják a véleményeket, lehetőleg két héten belül.

Dohány Tanácsadó Bizottsági ülés

Ülés helyszíne: 130 Rue de la Loi, 1049, Brüsszel

Ülés időpontja: 2009.11.24., 9.30-13.00

Résztvevők: termelő országok, fermentálók, gyártók, COPA-COGECA, bizottság képviselői

Az ülés levezető elnöke: Mr. Teofilo Moreno Calle

1. Az ülés a megadott napirendi pontokat követte, így először az előző ülés jegyzőkönyvének jóváhagyása történt meg.
2. Mr. Teofilo Moreno Calle-t elnöknek, Mr. Pietro Pellegrinìt pedig alelnöknek választották meg.
3. A termelő országok rövid beszámolója előtt a DG AGRI adatai alapján ismertetésre kerültek az ágazat főbb mutatói: termés, termőterület, felvásárlási árak, termelők és feldolgozók száma.

Az ország jelentések a Dohány Munkacsoport előző napi ülésén elhangzottakkal közel azonosak voltak, így itt csak az azt kiegészítő elemeket emelem ki:

Olaszország:

A feldolgozók elismerték a termelés költségeit, melyek főként az energia árak növekedésének köszönhető. A virginia ára 17-18%-kal, a burley-é 7-8%-kal növekedett.

Portugália:

Az egyetlen feldolgozójuk bezár, így a termést várhatóan spanyol, lengyel, francia gyárak dolgozzák fel.

Az ország jelentéseket a világpiacra vonatkozó aktuális információk követték.

A világ össz virginia termelése kis mértékben nőtt 2009-ben 2008-hoz képest (a kínai adatok nem ismertek). A készletek talán a történelem legalacsonyabbjai, az árak jelentősen nőttek, legjobban Latin-Amerikában és Indiában.

Burleyből nagy termésnövekedés történt, különösen Afrikában, Latin-Amerikában és Európában. Az árak eltérően változtak a világon, Latin-Amerikában áremelkedés, Afrikában árcsökkenés történt, a világ készletei e fajtacsoportból is alacsonyak.

A keleti dohány termelése stabil, árakról még korai beszélni.

3. A Tanácsadó Bizottság napirendjén is szerepelt a CAP reform nyersdohány szektorban okozott hatásáról készített tanulmány.

Ezt egy olasz konzultációs cég készítette el, 1-2 hónappal ezelőtt lett kész. A tanulmány célja kettős: a reform és a teljes szétválasztás hatásának vizsgálata.

Minden termelő országot lefedett a tanulmány, bizonyos régiókat viszont részletesen elemzett. A reform az EU 15 esetében termelés-csökkenést - teljes szétválasztás esetén 80%-osat, részleges szétválasztás esetén 25%-osat - okozott.

A gyengébb minőségű fajtákat leváltották, így a minőség javult. Áremelkedés történt, de ez függött az országtól és a fajtacsoporttól is.

A reform feldolgozókra gyakorolt hatásaként csökkent a feldolgozott mennyiség, magasabb árat fizettek a termelőknek, de ezt ők korlátozottan tudták érvényesíteni áraikban a gyártók felé. A feldolgozók kihasználtsága csökkent. A dohánytermék gyártók a kiesett termelés ellensúlyozásaként növelték importjukat.

Két stratégia figyelhető meg a fermentálónál: a költségeiket csökkentik, vagy más országok termését dolgozzák fel pl. Görögország egyes fermentálói.

A tanulmány szerint a dohány versenyképessége mesterségesen magasán tartott volt, melyet a termeléshez kötött támogatás biztosított. A reform után csökken a dohány versenyképessége más növényhez képest.

A foglalkoztatás teljes szétválasztás esetén 70%-kal, részleges szétválasztás esetén 25%-kal csökkent, míg az új tagországokban kissé növekedett a szektorban.

A tanulmány a következő évekre 80-65% terméscsökkenést prognosztizál, csökkenni fog a feldolgozható alapanyag mennyisége, melyet a dohánygyárak további importból fognak pótolni.

A farmerek extenzívebb gazdálkodást folytatnak majd.

A feldolgozók esetében két lehetőséget vázol. Az első esetben a kihasználtság 60%-ról 40%-ra csökken, így számuk 50-ről 29-re csökken, vagy kihasználtságuk 60% marad, de ekkor számuk 20-ra csökken.

A foglalkoztatottság a reform második fázisában 60% körül csökkenne, mely érték nagyobb, mint a már most teljes szétválasztást alkalmazó országokban.

A tanulmány főbb megállapításai az alábbiak:

- növekvő versenyképesség
- farmok bevétele stabilizálódik
- életképes farmok jönnek létre
- egyszerűsíti a politikát

A tanulmány javaslatai:

- 68. cikkely minőségjavítás kritériumait meghatározni
- segíteni a munkanélkülivé válókat átképezni

5. Health Check kérdése

Az országok kiegészítő intézkedéseinek benyújtási határideje 2009. augusztus 1. volt, 20 országból kaptak jelzést erre vonatkozóan.

3 ország tartotta be a határidőt dohány esetében: Spanyolország, Olaszország és Magyarország. Lengyelország kérelmét technikai ok miatt elutasították.

6. Tájékoztatás hangzott el a DG SANCO képviselőjétől a dohányzás és egészségvédelem kapcsolatban:

- Canadian file: Kanadában betiltják azokat az adalékanyagokat, melyek íze cukorra emlékeztet (gyümölcs íz stb.), Franciaország és Litvánia akar hasonlót bevezetni, 2010-ben ezt az EU szintjén is szabályozni kívánják ezt a területet pl. számos adalékot betiltani, a Parlament is igen aktív ebben a kérdésben
- füstmentes környezet kérdése: a következő Tanács témája november 30-án, átfogóbb szabályozást szeretnének az EU-ban ezzel kapcsolatban
- dohánytermék rendelet
- csomagolás szabályozása: az EU változást szeretne a jelölésben, új szövegek, képek, illetve ezek kombinációját vizsgálják a dohánytermékek csomagolásán

7. Röviden ismertetésre került a DG TRADE weboldala, mely a fejlődő országok számára készült export információs adatbázis.

8. Tájékoztatás hangzott el a dohánytermesztés alternatíváinak kutatásáról.

Debrecen, 2009. november 26.

Varga Lajos